

Ruimtelijke onderbouwing
Realisatie zonnepark Molenwaard

Opdrachtgever:	Solarfields Nederland BV
Rapportnummer:	RB 30.055
Datum vrijgave:	Mei 2018
Opsteller:	Dhr. H. de Roo
Goedkeuring:	Dhr. M. Beek

Inhoudsopgave

1	INLEIDEND HOOFDSTUK	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Planologisch kader	3
1.3	Procedurekeuze	5
1.4	Doel	5
1.5	Verantwoording	5
1.6	Leeswijzer	5
2	PLANBESCHRIJVING	6
2.1	Huidige en toekomstig gebruik	6
2.2	Landschappelijke inpassing	11
3	HOOFDSTUK 3 BELEIDSKADER	13
3.1	Rijksbeleid	13
3.1.1	<i>Energieakkoord</i>	<i>13</i>
3.1.2	<i>Structuurvisie infrastructuur en Ruimte en Barro</i>	<i>13</i>
3.1.3	<i>Ladder voor duurzame verstedelijking</i>	<i>14</i>
3.2	Provinciaal beleid	14
3.2.1	<i>Omgevingsverordening Provincie Groningen 2016</i>	<i>14</i>
3.3	Gemeentelijk beleid	17
3.3.1	<i>Gemeentelijke beleid en geldend bestemmingsplan</i>	<i>17</i>
3.4	Welstand	17
3.5		18
3.6	Conclusie	18
4	HOOFDSTUK 4 OMGEVINGSFACTOREN	19
4.1	Archeologie	19
4.2	Bodem	20
4.3	Ecologie	20
4.1	Fysieke veiligheid	24
4.2	Geluid	25
4.3	Verkeer en vervoer	26
4.4	Luchtkwaliteit	26
4.5	Water	27
4.6	Milieuhinder	29
4.7	M.e.r.-beoordeling	30
5	HOOFDSTUK 5 UITVOERBAARHEID	33
5.1	Economische uitvoerbaarheid	33
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	33

1 Inleidend hoofdstuk

1.1 Aanleiding

Tussen de spoorbaan en de Burgemeester van Roijenstraat, gelegen in het westelijk deel van de kern Hoogezand ligt de projectlocatie welke door initiatiefnemers is aangewezen voor het ontwikkelen en realiseren van een zonnepark. Het gaat om een park van circa 30 hectare waar elektriciteit wordt opgewekt door middel van zonnepanelen (PV-panelen). Het college van B&W van de gemeente Midden Groningen staat positief tegenover de ontwikkeling van het zonnepark, mede vanwege de inspanningsverplichting van het college om voorop te lopen in de energietransitie.

Het realiseren van een zonnepark op de gestelde locatie is in strijd met het geldende planologisch regiem (zie paragraaf 1.2). Om het project te realiseren dient er een planologische procedure (zie paragraaf 1.3) te worden doorlopen, waarbij voorliggende ruimtelijke onderbouwing een vereiste is om de goede ruimtelijke ordening te onderbouwen.

Figuur 1.1: Het plangebied over een gebied van 44 percelen met eigen kadastrale eigenschappen. Het gehele plangebied is circa 30 hectare groot.

1.2 Planologisch kader

De gebieden zijn planologisch gelegen in het bestemmingsplan “Woongebieden”, vastgesteld 10 juni 2013. De gronden ter plaatse van het plangebied zijn bestemd als ‘Agrarisch-tuinbouw’. Over het plangebied zijn diverse gebiedsaanduidingen gelegen, zoals op de verbeelding weergegeven als gebiedsaanduiding ‘Geluidszone – spoor’, ‘Geluidszone – industrie’ en ‘Geluidszone – verkeer’. Aan de westkant van het perceel is een gebiedsaanduiding ‘Vrijwarringszone – molenbiotop’ gelegen.

Figuur 1.2: Uitsnede van de bestemmingsplanverbeelding ter hoogte van het plangebied

Molenbiotoop

Op het westelijk gelegen gedeelte van het plangebied is een gebiedsaanduiding 'Vrijwaringszone – Molenbiotoop' gelegen. De voor 'Waarde - Molenbiotoop' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor:

- bescherming van de functie als werktuig van de in dit gebied voorkomende windmolens, onder andere gelet op de windvang;
- bescherming van de waarde van deze molen als landschapsbepalend element en behoud, beheer en herstel van de cultuurhistorische waarden van de molen.

In afwijking van het bepaalde in de andere voorkomende bestemming(en) gelden voor het bouwen van bouwwerken de volgende regels:

- ter plaatse van de aanduiding 'vrijwaringszone-molenbiotoop 1' zijn bouwwerken toegelaten tot een hoogte van 1,5 meter;
- ter plaatse van de aanduiding 'vrijwaringszone-molenbiotoop 2' zijn bouwwerken toegelaten tot een hoogte van 5 meter;
- ter plaatse van de aanduiding 'vrijwaringszone-molenbiotoop 3' zijn bouwwerken toegelaten tot een hoogte van 7 meter;
- ter plaatse van de aanduiding 'vrijwaringszone-molenbiotoop 4' zijn bouwwerken toegelaten tot een hoogte van 9 meter;
- ter plaatse van de aanduiding 'vrijwaringszone-molenbiotoop 5' zijn bouwwerken toegelaten tot een hoogte van 10 meter.

Over het plangebied zijn de aanduidingen 'vrijwaringszone-molenbiotoop 4 en 5' van toepassing. De hoogte van de zonnepanelen en inverter-stations zijn in het plangebied maximaal 2,8 meter respectievelijk 3,5 meter hoog. De bouwwerken in het plangebied zijn lager dan 9 meter en vormen geen belemmering voor deze molen.

Geluidzone

Over het plangebied zijn gebiedsaanduidingen ten behoeve van een geluidzone aanwezig. De verschillende geluidzones geeft in relatie tot het project, het realiseren van een zonnepark, geen belemmeringen. In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op het onderdeel geluid.

Conclusie

Het realiseren van een zonnepark op de gestelde locatie is in strijd met het geldende bestemming Agrarisch-tuinbouw. Om het project te realiseren dient er een planologische procedure te worden doorlopen.

1.3 Procedurekeuze

Op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het bijbehorende Besluit omgevingsrecht (Bor) kan aan de aanvraag medewerking worden verleend door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning ex artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 van de wet, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan (een zogenaamd projectafwijkingsbesluit).

De aanvraag omgevingsvergunning bevat bij indiening twee activiteiten, namelijk een activiteit voor het bouwen en een activiteit strijdig handelen met regels ruimtelijke ordening. De vergunningaanvraag voor beide activiteiten doorloopt één uitgebreide voorbereidingsprocedure. Een onderdeel van dit besluit is het aantonen van een goede ruimtelijke ordening. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet hierin.

De gemeente Midden-Groningen heeft aangegeven medewerking te willen verlenen aan dit initiatief en deze procedurekeuze voor dit project.

1.4 Doel

In deze ruimtelijke onderbouwing wordt ingegaan op de (ruimtelijke) gevolgen van de voorgenomen ontwikkeling van het betreffende gebied. Ook wordt een beschrijving gegeven van het relevante ruimtelijk beleid.

1.5 Verantwoording

Bij het opstellen van voorliggende ruimtelijke onderbouwing is gebruik gemaakt van diverse (beleid)documenten en websites. Sommige (beleid)documenten en beeld beschrijvende documenten zijn in voorkomende gevallen integraal overgenomen om de inhoud zoveel mogelijk te waarborgen. Daar waar bronnen zijn gebruikt is dat in de tekst weergegeven.

1.6 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 een weergave gegeven van de geschiedenis en locatie van het plangebied, gevolgd door een uitgebreide weergave van het plan. In hoofdstuk 3 komen de verschillende relevante beleidsstukken voorbij die van toepassing zijn op het plan en zijn hierbij uitgewerkt van provinciaal niveau tot gemeentelijk niveau. Hoofdstuk 4 geeft de invloed weer van het plan tot de verschillende omgevingsaspecten. In hoofdstuk 5 staat de economische uitvoerbaarheid centraal. Bij de ruimtelijke onderbouwing behoren een aantal bijlagen:

- Landschappelijk inpassingsplan MD Landschapsarchitecten (bijlage 1)
- Financiële participatie voor omwonenden (bijlage 2)
- Quickscan ecologie Koeman en Bijkerk BV (bijlage 3)
- Watertoets (bijlage 4)
- Verslagen van de (informatie/denktank)bijeenkomsten (bijlage 5)

2 Planbeschrijving

2.1 Huidige en toekomstig gebruik

Locatiekeuze

Ten aanzien van de keuze voor locaties willen Solarfields en haar partners zonneparken realiseren op locaties die niet direct concurreren met de voedselvoorziening, een goede landschappelijke inpassing kennen en voldoen aan onze eisen t.a.v. de technische realisatie. Locaties die in het algemeen geschikt zijn voor de ontwikkeling van zonneparken en voldoen aan de hiervoor gestelde criteria zijn locaties zoals: afgedekte vuilstortplaatsen, gronddepots, dijken, geluidswallen, niet uitgegeven/ontwikkelde bedrijventerreinen en woningbouwlocaties.

Er zijn plannen geweest om in het projectgebied Molenwaard woningbouw te ontwikkelen, deze zijn niet doorgestaan omdat er de locatie valt in een krimpgebied. Voorts is het projectgebied erg nat en drassig, waardoor het terrein voor agrarisch gebruik niet echt geschikt is. Momenteel is het terrein vrij toegankelijk en de grond is niet verpacht of in gebruik. In samenwerking met een landschapsarchitect is onderzocht hoe het zonnepark op deze locatie landschappelijk ingepast kan worden.

Economische haalbaarheid

Een belangrijke randvoorwaarde is economische haalbaarheid. Initiatiefnemers zijn ervan overtuigd dat het mogelijk is om zonneparken economisch verantwoord te realiseren. Belangrijke voorwaarde voor deze economische haalbaarheid is de schaalgrootte en de afstand tot het netstation.

Met de juiste schaalgrootte kunnen de benodigde inkoop en financieringsvoordelen gerealiseerd worden. De projectgebied heeft voldoende omvang voor het Zonnepark Molenwaard (circa 26 ha), waardoor het ook mogelijk is om in samenwerking met gemeente en bewoners een groenstrook aan te leggen voor de landschappelijke inpassing.

Het netstation van netbeheerder Enexis, waarop het zonnepark moet worden aangesloten, ligt zeer dichtbij, aan de overkant van de Woldweg. De netaansluiting van een zonnepark met het netstation is één van de grootste kostenposten voor een zonnepark. Als de afstand tussen het zonnepark en het netstation te groot is, is het financieel niet haalbaar om een zonnepark te realiseren. Omdat de kabellengte in dit geval zeer kort is (circa 350 meter), levert de aanleg hiervan relatief weinig tot geen overlast op voor bewoners en verkeer. Er hoeven immers niet of nauwelijks openbare wegen en fietspaden opgebroken te worden.

Duurzame energie

Op basis van de vooronderzoeken kan er op de locatie Molenwaard een zonnepark worden gerealiseerd van circa 32 MWp. Ten aanzien van de ontwikkeling en aanleg zijn geen technische belemmeringen te verwachten. Daarnaast zijn initiatiefnemers ervan overtuigd dat het zonnepark kan worden gerealiseerd binnen de voorwaarden van een juiste landschappelijke inpassing, maar ook nadrukkelijk binnen het provinciale beleid. Het initiatief moet leiden tot de productie van een significante hoeveelheid lokale duurzame energie. Naar verwachting zal het park circa 32 MWp groene stroom produceren. Voldoende om 10.000 huishoudens jaarlijks van lokaal opgewekte elektriciteit te voorzien.

Huidig gebruik

Het plangebied is gelegen in het westen van Hoogezand. Langs de noordkant van het terrein loopt een spoorbaan. Dit is een belangrijke spoorverbinding tussen de stad Groningen en het oostelijke deel van de provincie Groningen. Tussen het spoorwegtalud en het plangebied ligt een watergang met een verspringend profiel. Langs de oostkant loopt de Gorechtlaan, een drukke verkeersweg. Ten zuiden van het terrein ligt de Burgemeester van Roijenstraat, die bestaat uit een oostelijk en westelijk deel. Dit is een woonstraat. Ten noorden van het oostelijke deel van deze straat ligt de terreingrens direct achter de achtertuinten van de woningen. Ten noorden van het westelijke deel van deze straat ligt er nog een kavel tussen de achtertuinten van de woningen en de plangrens van het zonnepark. Langs de achterkanten van het westelijke deel van de Burgemeester van Roijenstraat loopt ook een brede sloot met aan weerskanten een groenstrook.

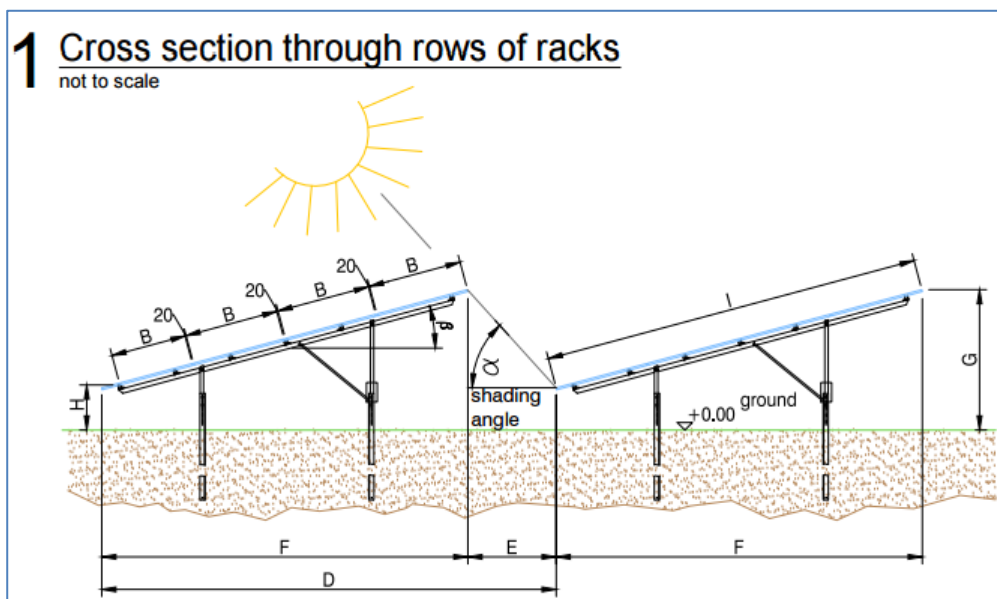
Toekomstig gebruik

De initiatiefnemer heeft het plan opgevat om op de betreffende locatie een zonnepark te realiseren. Het projectgebied is in totaliteit circa 30 hectare groot, inclusief groenzones en randen. Het zonnepark binnen de hekwerken heeft een omvang van circa 26 hectare. Het zonnepark biedt ruimte voor circa 85.500 zonnepanelen/modules en circa 32 MWP aan opgesteld vermogen.

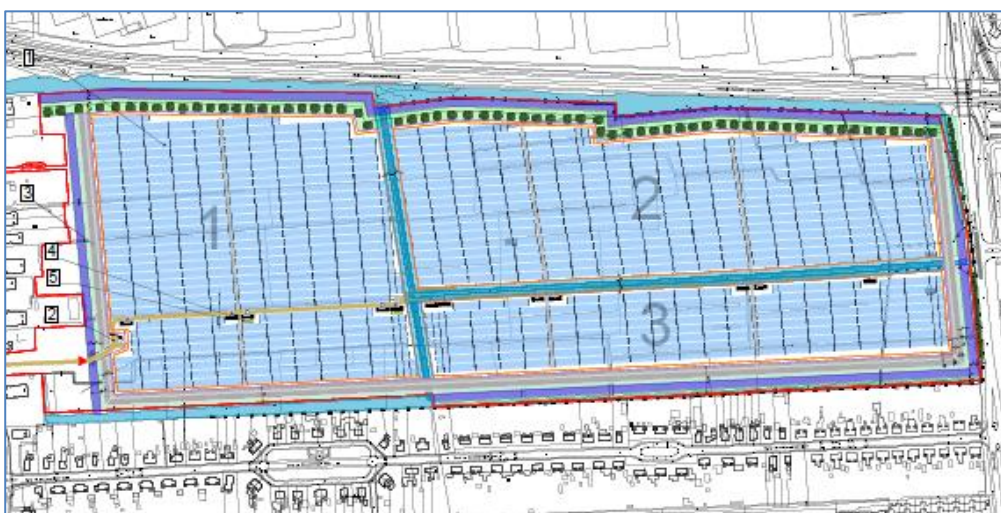
De aantallen zijn indicatief uitgaande van de huidige stand van de techniek kunnen meer zonnepanelen en opgesteld vermogen mogelijk bij voortschrijdende techniek gerealiseerd worden. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing is op dit onderdeel een 'momentopname'. Indien het uiteindelijke gebouwde opgestelde vermogen hoger wordt dan is vermeld, is er sprake van een 'ondergeschikte wijziging'. Deze wijziging past binnen de verleende omgevingsvergunning voor het planologisch strijdige gebruik (m.n. uitgangspunten ruimtelijke onderbouwing). Het ruimtelijke aspect van meer zonnepanelen en opgesteld vermogen is niet relevant. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als bijvoorbeeld een ander type zonnepaneel wordt toegepast dat meer vermogen oplevert, maar wel dezelfde kleur en afmetingen heeft.

Omdat de zonnepanelen op een constructie boven het maaiveld worden geplaatst zal hieronder gewoon gras (blijven) groeien. Hierdoor kan onder de zonnepanelen beweiding door bijvoorbeeld schapen of ander vee plaatsvinden, dit is overleg met de omwonenden. Op deze wijze wordt de ondergrond meervoudig gebruikt. Paar keer per jaar wordt machinaal gemaaid om de verspreiding van onkruid tegen te gaan en overwoekering van onkruid te voorkomen. Het gehele terrein is omzoomd met groen als gevolg van landschappelijke inpassing.

Toegangen naar het zonnepark worden afgescheiden door hekwerken. Om het gehele terrein komt een hek dat verzekeringstechnisch nodig is, dit hek zal een in het landschap passende kleur krijgen. Daarmee is het terrein niet voor onbevoegden bereikbaar. Het hekwerk is daarnaast ook belangrijk om de veiligheid van mensen te waarborgen.

Figuur 2.4: Een technisch ontwerp (voorbeelddoorsnede) van de tafelopstelling.

Figuur 2.5: Indicatieve weergave van het plangebied met daarin de opstelling van de zonnepanelen van het zonnepark en groene buffer van het zonnepark Molenwaard Hoogezand

Onderstaand een weergave (figuur 2.6) van hoe een dergelijk terrein eruit zal komen te zien. De zonnepanelen hebben een maximale bouwhoogte van 2,80 meter.

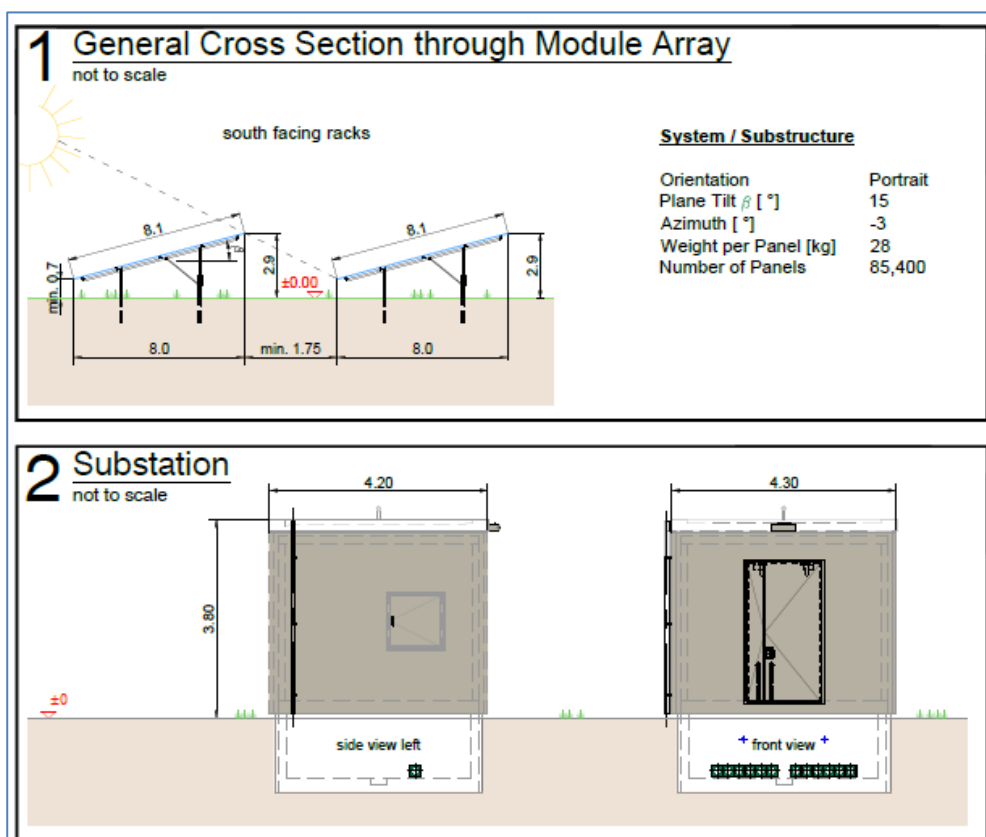
Figuur 2.6: Weergave van een soortgelijke opstelling als beschreven in figuur 2.5.

Op het terrein zullen zogeheten 'inverter-stations' komen, hierin wordt de opgewekte stroom opgevangen. Dit zijn bouwwerken geen gebouwen zijnde met een maximale oppervlakte van circa 32 m² en een maximale hoogte van ongeveer 3,50 meter.

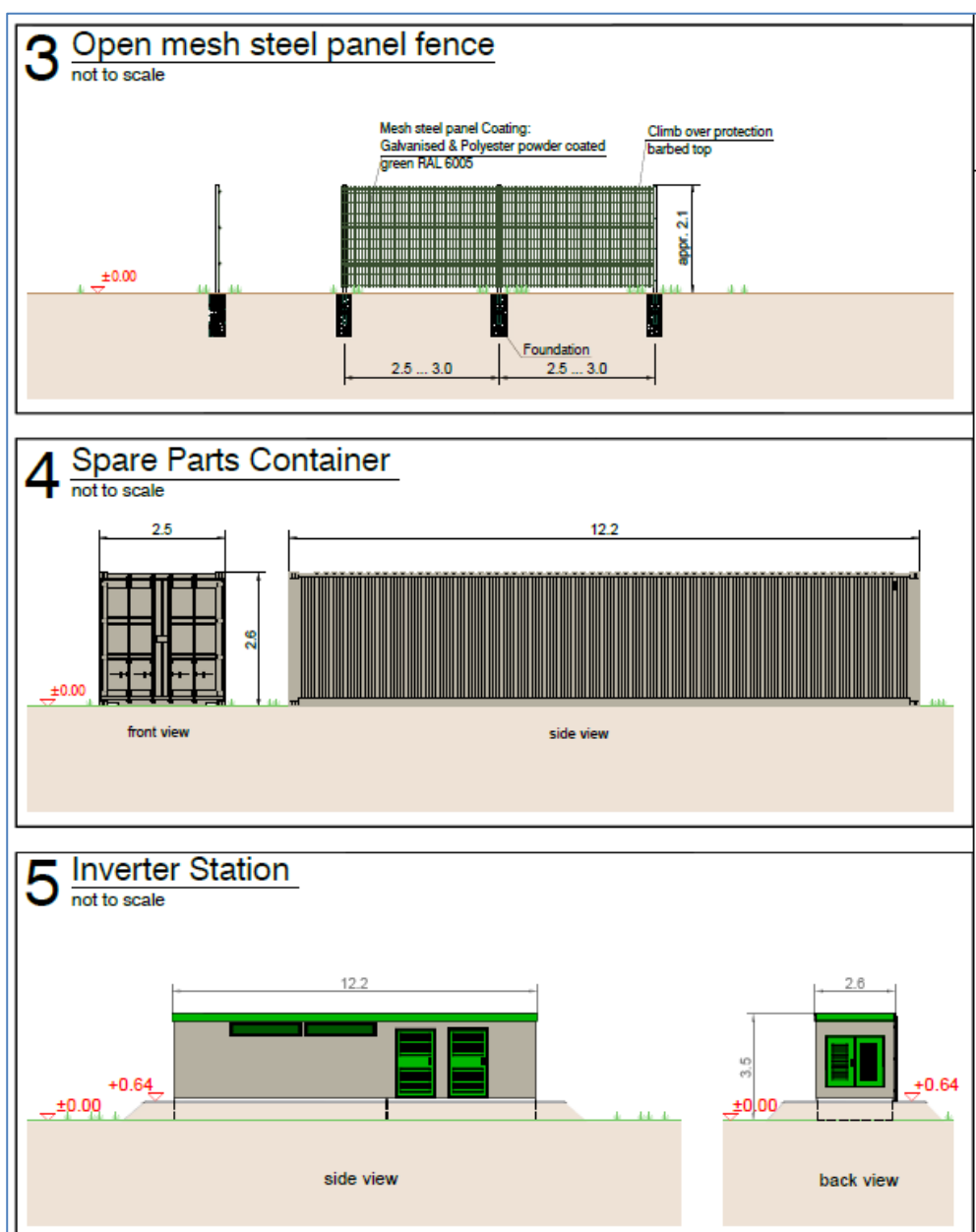

Figuur 2.7: Een impressie van dergelijke 'inverter-stations'. De kleur en afmetingen van de inverter-stations die op het zonnepark Molenwaard Hoogezand wijken af ten opzichte van deze verbeelding.

Hiervoor een weergave en illustraties van soortgelijke projecten elders. De opstelling van de zonnepanelen, hekwerken en bijbehorende bouwwerken van het zonnepark zijn hieronder te zien in figuur 2.8 en 2.9.

Figuur 2.8: Tekeningen van de opstelling en bijbehorende bouwwerken van het zonnepark Molenwaard.

Figuur 2.9: Tekeningen van het hekwerk en bijbehorende bouwwerken van het zonnepark Molenwaard.

Figuur 2.10: Visualisering van het zonnepark Molenwaard Hoogezand in zuidoostelijke richting gezien. Voor meer visualisaties: <http://www.solarfields.nl/zonnepark/molenwaard/>

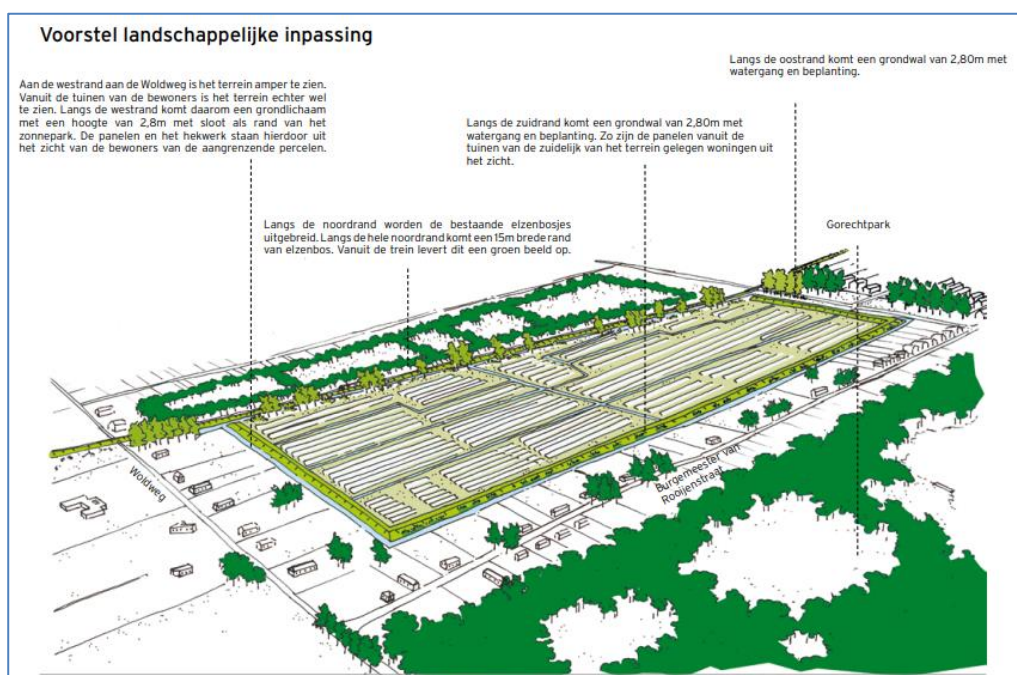
Bovengenoemde visualisaties zijn puur bedoeld als sfeerbeelden. Deze visualisaties zullen dus niet exact overeenkomen met de vergunningsdocumentatie. Bovendien zijn de visualisaties gemaakt, voordat de bewonersavonden hebben plaatsgevonden. De wensen en ideeën van bewoners zijn hierin dus niet meegenomen in voornoemde visualisaties, maar wel in de formele vergunningsdocumentatie.

Voor de exacte invulling van het plangebied wordt verwezen naar het landschappelijk inpassingsplan van MDLandschapsarchitecten.

2.2 Landschappelijke inpassing

Ten behoeve van het project is een inrichtingsplan gemaakt door MDLandschapsarchitecten. Deze zal onderdeel gaan uitmaken van de omgevingsvergunning ter borging van de uitvoering ervan.

Het inrichtingsplan dat als bijlage 1 bijgevoegd voldoet aan de gestelde uitgangspunten van de Provincie Groningen (artikel 2.42.1 onder 3 Omgevingsverordening Provincie Groningen 2016, geconsolideerd 15 november 2017).

Figuur 2.11: Visualisering van de landschappelijke inpassing, waarbij extra en zorgvuldig aandacht is besteed aan de 'groene' randen van het zonnepark.

Figuur 2.12: Visualisering van de rechte westrand

Uit het vooroverleg met de Provincie Groningen kwam de aanbeveling om met rechte heldere lijnen te werken waardoor het zonnepark geordender en rustiger overkomt.

Om het zonnepark geordender en rustiger over te laten komen, is de westrand van het zonnepark recht afgesneden. Op de verbeelding hiernaast geven de rode lijnen de perceelgrenzen aan.

Door deze hoekjes/restruimtes niet in te richten met zonnepanelen, wordt voorkomen dat rafelranden aan de buitenzijden van het zonnepark ontstaan.

De rekken met panelen lopen evenwijdig met de dijken in de groenstroken. Voorts is het zonnepark niet zichtbaar vanaf de weg en de woningen – dat was een duidelijke wens van omwonenden.

3 Hoofdstuk 3 Beleidskader

Binnen het ruimtelijk werkveld is door de verschillende overheidslagen veel beleid opgesteld. Middels dit beleid is getracht richting te geven aan de inrichting en het beheer van de openbare ruimte.

Getoetst wordt of het plan past binnen het vigerende planologisch kader en binnen het ruimtelijk beleid van de verschillende overheidslagen. In dit hoofdstuk staat een overzicht van het van toepassing zijnde beleid in relatie tot de gewenste ontwikkelingen van de initiatiefnemer.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 *Energieakkoord*

In het energieakkoord is de basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het energieakkoord biedt een perspectief met afspraken voor de korte en middellange termijn. Hiervoor zijn de volgende hoofddoelen geformuleerd:

- een besparing van energieverbruik met gemiddeld 1,5%;
- 100 PJ energiebesparing in 2020;
- een toename van het aandeel duurzame energie naar 14% van het totale jaarverbruik in Nederland in 2020 met een doorgroei naar 16% in 2023;
- het creëren van tenminste 15.000 voltijdsbanen binnen de duurzame energiesector.

Deze doelen zijn uitgewerkt in verschillende pijlers. Voor de ontwikkeling van het zonnepark zijn vooral pijler 2 'Opschalen hernieuwbare energieopwekking' en pijler 3 'Stimuleren van decentrale duurzame energie (DDE)' van belang. In het energieakkoord wordt uitgegaan van een opwekking van 186 PJ energie uit hernieuwbare energiebronnen. Om te komen tot deze energieopwekking zijn verschillende vormen van energieopwekking nodig: wind, biomassa en zon. Momenteel bedraagt het aandeel zonne-energie minder dan 1% van de totale energievraag.

Het toekomstige zonnepark levert daarom een belangrijke bijdrage aan de doelstelling van het Rijk om te komen tot een aandeel van 16% van duurzaam opgewekte energie in het totale Nederlandse energieverbruik in 2023.

3.1.2 *Structuurvisie infrastructuur en Ruimte en Barro*

Met de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte zet het Rijk in op het beschermen van 14 nationale belangen. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) worden regels opgenomen om het beleid uit de Structuurvisie te verwezenlijken. Het is primair de taak van provincies en gemeenten om voldoende ruimte te bieden voor duurzame energievoorziening (zoals zonne-energie en biomassa). Het ruimtelijk rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich daarom enkel tot grootschalige windenergie op land en op zee, gelet op de grote invloed op de omgeving en de omvang van deze opgave. Voor andere energiefuncties is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig naast het faciliteren van ontwikkelingen door het aanpassen van wet- en regelgeving en het delen en ontwikkelen van kennis.

3.1.3 *Ladder voor duurzame verstedelijking*

Een zonnepark voorziet niet in het tegengaan van leegstand en betreft geen stedelijke ontwikkeling¹ in de zin van de ladder voor duurzame verstedelijking. Toch worden hier de stappen doorlopen voor een zorgvuldige toetsing van het initiatief:

1. beoordelen of de beoogde ontwikkeling voorziet in een (actuele regionale) behoefte;
2. beoordelen of deze vraag ook binnen bestaand bebouwd gebied gerealiseerd kan worden;
3. en een beoordeling of - indien het voorgaande niet het geval is - de locatie buiten bestaand bebouwd gebied wel multimodaal is of kan worden ontsloten.

Afweging rijksbeleid

De stappen om aan te tonen dat er sprake is van zorgvuldig ruimtegebruik in de zin van de ladder van de duurzame verstedelijking zijn doorlopen voor een zorgvuldige toetsing van het initiatief:

1. Er bestaat een regionale en lokale behoefte om te komen tot een duurzame energievoorziening. Deze behoefte staat aangegeven in het Energieakkoord, de 'Omgevingsvisie' van de Provincie Groningen (artikel 13.2) en het coalitieakkoord van de gemeente Midden-Groningen 2018-2022. Zowel de provincie als de gemeente willen zich profileren als duurzame overheidsinstanties. De gemeente Midden-Groningen kent de gevolgen van de mijnbouw en heeft naar hun inwoners de inspanningsverplichting om voorop te lopen in de energietransitie. Dat heeft het gemeentebestuur ook als speerpunt van hun collegeprogramma gemaakt. Duurzame energieopwekking in de vorm van een zonnepark voorziet hierin.
2. De ligging van het plangebied valt samen met een braakliggende locatie dat beoogd was als inbreidings- en woonwijk. Het bestaand stedelijk gebied volgt de provinciale contour van de provinciale verordening.
3. Het zonnepark maakt gebruik van de bestaande ontsluiting. Nieuwe infrastructuur hoeft daarom niet te worden aangelegd. Daarnaast is er sprake van een (zeer beperkte) verkeersaantrekkende werking. Slechts voor het onderhoud van het park zal er een toename van verkeer ontstaan.

3.2 **Provinciaal beleid**

3.2.1 *Omgevingsverordening Provincie Groningen 2016*

In de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016 (vastgesteld op 1 juni 2016) staan regels voor de fysieke leefomgeving in de provincie Groningen. In de Omgevingsverordening zijn regels opgenomen over de inhoud van ruimtelijke plannen van gemeenten en waterschappen op het gebied van milieu, water en ruimtelijke ordening. Denk aan bestemmingsplannen of omgevingsvergunningen. Op 15 november 2017 hebben Gedeputeerde Staten de omgevingsverordening gewijzigd. De wijzigingen zijn verwerkt in een geconsolideerde versie van de Omgevingsverordening.

1. ¹ Zie ABRS 16 maart 2016, nr. 201503226/1. Gelet op de nota van toelichting en de strekking van die regeling die gericht is op het tegengaan van leegstand is de afdeling van oordeel dat het windpark geen stedelijke ontwikkeling is als bedoeld in artikel 3.1.6, tweede lid in samenhang met artikel 1.1.1 eerste lid, onder i, van het Bro.

3.2.1.1 *Zonne-energie in zonneparken (artikel 13.2.1)*

Zonneparken

De Provincie Groningen stimuleert het gebruik van zonne-energie. Dit doen zij door ruimte te bieden voor zonneparken in het buitengebied. Zij vinden ruimtelijke inpassing en lokale participatie van belang. Met goede ruimtelijke inpassing willen zij samen met gemeenten het draagvlak voor duurzame energie vergroten.

De Provincie Groningen heeft voor zonneparken regels opgenomen in de Omgevingsverordening (titel 2.11). Gemeenten worden verzocht hierbij de ruimtelijke kwaliteit te borgen en zorgvuldig ruimtegebruik te garanderen. Hiervoor hanteert de provincie een ruimtelijk afwegingskader met daarin in een maatwerkbenadering en afwegingscriteria. Voor de locatiekeuze verdient het de voorkeur aansluiting te vinden bij het bestaand stedelijk gebied. Van belang is dat het park aansluit bij de landschappelijke structuur en bebouwingskenmerken. Zonneparken in natuurgebieden (Natuurnetwerk Nederland, overige bos- en natuurgebieden buiten NNN en zoekgebieden robuuste verbindingzones) staat de Provincie Groningen niet toe. De Provincie monitort de voortgang en blijven met gemeente en andere betrokken partijen in gesprek en zullen op basis van een evaluatie de effectiviteit van het beleid toetsen en desgewenst bijstellen.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de afweging van de locatiekeuze en de eventuele inpassing van zonneparken binnen het stedelijk gebied.

3.2.1.2 *Regels voor zonneparken (titel 2.11)*

Artikel 2.42.1 Zonneparken

Artikel 2.42.1 Zonneparken

1. Een bestemmingsplan voorziet niet in de plaatsing van zonneparken.
2. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan voorzien in het plaatsen van zonneparken voor een periode van maximaal 30 jaar:
 - a. binnen het stedelijk gebied;
 - b. aangrenzend aan het bestaand stedelijk gebied indien het zonnepark ruimtelijk ondergeschikt is aan het aangrenzende bestaand stedelijk gebied, en de omvang van het zonnepark kleiner is dan 10.000 m² en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een onafhankelijke, of een bij de gemeente werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
 - c. aangrenzend aan het bestaand stedelijk gebied indien het zonnepark ruimtelijk ondergeschikt is aan het aangrenzende bestaand stedelijk gebied, en de omvang van het zonnepark groter is dan 10.000 m² en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
 - d. aangrenzend aan een bouwvlak in het buitengebied, mits het zonnepark zich ruimtelijk manifesteert als een hecht geheel met het bouwvlak en daar qua maatvoering ondergeschikt aan is, en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;

- e. op een voormalig slibdepot, op een bedrijfsterrein ten behoeve van gaswinning en gastransport, of op een gesloten stortplaats als de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
 - f. op door Gedeputeerde Staten, op basis van een gemeentelijke gebiedsvisie zonne-energie aangewezen locaties en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur.
- 3. Aan de omvang, situering, en inrichting van het zonnepark als bedoeld in het tweede lid, dient een inrichtingsplan ten grondslag te liggen, waarbij in ieder geval rekening is gehouden met achtereenvolgens:
 - a. de historisch gegroeide landschapsstructuur;
 - b. de afstand tot andere ruimtelijke elementen;
 - c. een evenwichtige ordening en in de omgeving passende maatvoering en vormgeving van de voorzieningen voor de opwekking van zonne-energie.
- 4. Het bestemmingsplan biedt inzicht in de mogelijkheid voor omwonenden om te participeren in de ontwikkeling en opbrengst van het zonnepark.
- 5. Het tweede lid is niet van toepassing voor zover het bestemmingsplan betrekking heeft op het op kaart 6 aangegeven 'NNN-beheergebieden', 'NNN-natuurgebieden', 'NNN-beheer aanpassingsgebied', 'NNN-natuur aanpassingsgebied', het 'Zoekgebied robuuste verbindingzone' of de 'bos- en natuurgebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland'.

Toepasselijkheid

De regels van dit hoofdstuk over de inhoud van en de toelichting op bestemmingsplannen als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening zijn, voor zover elders in dit hoofdstuk niet anders is bepaald, van overeenkomstige toepassing op (...) omgevingsvergunningen waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan (...) wordt afgeweken.

In afwijking van artikel 2.42.1 lid 2 is hierdoor medewerking aan zonneparken met toepassing van een omgevingsvergunning op basis van artikel 2.2. OPG mogelijk.

Het project voorziet in een zonnepark gelegen in stedelijk gebied (kaart 1 Omgevingsverordening Groningen). Het zonnepark wordt aangelegd voor de duur van maximaal 30 jaar. Het plangebied is niet gelegen in een van de op kaart 6 genoemde gebieden, zie paragraaf 4.3.

Landschappelijke inpassingsplan

Voor het project is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. De omvang, situering, en inrichting van het zonnepark is in een landschappelijk inrichtingsplan uitgewerkt. Hierin is ingegaan op de historisch gegroeide landschapsstructuur en de afstand tot andere ruimtelijke elementen zoals omliggende woningen van derden. In samenhang met betrokkenen zoals bewoners en het waterschap is een inrichtingsplan ontstaan dat voorziet in een evenwichtige ordening en in de omgeving passende maatvoering en vormgeving van het zonnepark Molenwaard. Voor het inpassingsplan wordt verwezen naar bijlage 1.

Financiële participatie voor omwonenden

Initiatiefnemer gebruikt ZonnepanelenDelen (<https://www.zonnepanelendelen.nl/>) momenteel als platform om lokale, financiële participatie mogelijk te maken. Bij reeds gebouwde zonneparken (bijvoorbeeld in Franeker) bieden zij deze optie al aan. ZonnepanelenDelen is een voorbeeld van een platform om burgerparticipatie mogelijk te maken. Uiteindelijk kan participatie in Zonnepark Molenwaard dus ook via een andere partij plaatsvinden, maar de constructie is hetzelfde. Ongeveer 23 inwoners van de gemeente Midden-Groningen hebben al aangegeven te willen participeren in Zonnepark. Voor een uitvoerige beschrijving van de mogelijkheid te participeren voor omwonenden wordt verwezen naar bijlage 2.

Geconcludeerd kan worden dat er wordt voldaan aan provinciaal beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Gemeentelijke beleid en geldend bestemmingsplan

In paragraaf 1.2 is ingegaan op het geldend bestemmingsplan en een beschrijving daarvan. Sinds 1 januari 2018 bestaat de gemeente Hoogezand-Sappemeer niet meer. De gemeente is opgegaan in de fusiegemeente Midden-Groningen. Momenteel spelen een aantal ontwikkelingen op het gebied van gemeentelijke beleidsdocumenten. De gemeente is bezig met de uitvoering van het plan van aanpak duurzaamheid. Doel hiervan is te komen tot een uitvoeringsagenda en een kader voor duurzaamheidsprojecten en – initiatieven in Hoogezand-Sappemeer. De eerste fase is afgerond. Het voorliggend project is niet in strijd met deze ontwikkeling.

Ambities

De gemeente Midden-Groningen heeft grote ambities ten aanzien van duurzaamheid en CO2 reductie. De gemeente wil vooral inzetten op zonne-energie. De realisatie van het zonnepark levert een significante bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente Midden-Groningen. Daarnaast helpt een zonnepark mee aan de bewustwording van duurzaamheid onder de gehele gemeenschap en dit heeft een stuwend effect op andere duurzame initiatieven.

3.4 Welstand

Het project voorziet tevens in een bouwactiviteit. Voor een omgevingsvergunning voor het bouwen dient aan de welstandseisen worden voldaan. Welstandseisen zijn voorwaarden over hoe uw gebouwen of bouwwerken eruit moet zien. De gemeente Midden Groningen heeft deze voorwaarden beschreven in de welstandsnota.

Een definitieve (welstands)beoordeling van de (ge)bouwonderdelen in het project, zoals de zonnepanelen, hekwerken en gebouwtjes ten behoeve van het zonnepark volgt na indiening van de vergunningaanvraag voor dit project.

3.5

3.6

Conclusie

Conclusie van het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid en het geldend bestemmingsplan is dat het plan niet past binnen het bestemmingsplan. De gemeente Midden-Groningen wil graag meewerken aan het project. Met toepassing van een omgevingsvergunning (projectafwijkingsbesluit) kan van het bestemmingsplan worden afgeweken voor de realisatie van een zonnepark voor een periode van maximaal 30 jaar. Middels voorliggende ruimtelijke onderbouwing wordt gemotiveerd waarom van het geldend bestemmingsplan kan worden afgeweken en dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

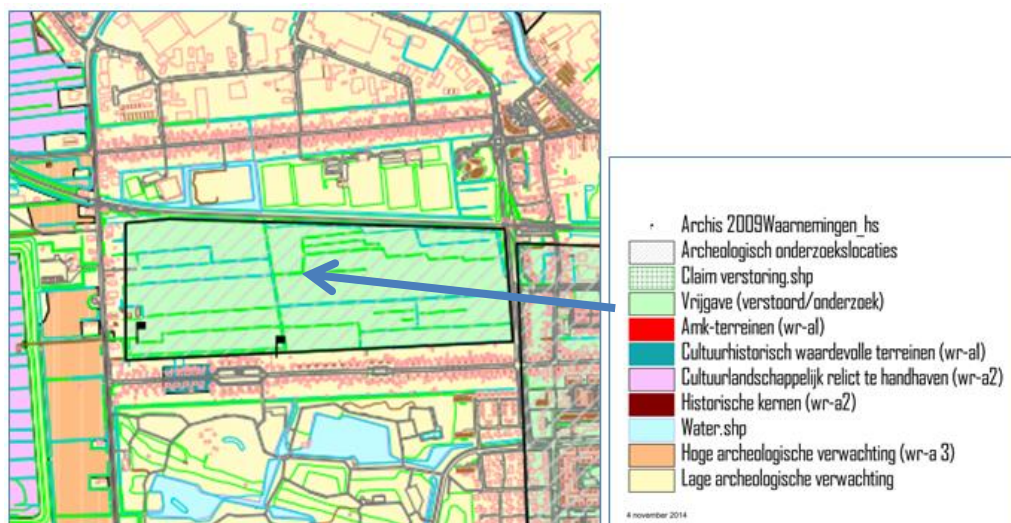
4 Hoofdstuk 4 Omgevingsfactoren

Ruimtelijke plannen kunnen van invloed zijn op de omgeving. Anderzijds kan ook de zichtbare en soms niet zichtbare omgeving van invloed zijn op de uitvoerbaarheid van de voorgenomen plannen. In dit hoofdstuk worden de omgevingsfactoren beschreven. Daarnaast wordt per omgevingsfactor beoordeeld wat de invloed op het plan kan zijn.

4.1 Archeologie

In deze paragraaf moet worden aangegeven hoe het cultureel erfgoed wordt beschermd in relatie tot de wettelijke bepalingen (Wet op de archeologische monumentenzorg) en hoe met het oog op het noodzakelijk onderzoek met het aspect archeologie is omgegaan.

De gemeente heeft een archeologische beleidsadvieskaart vastgesteld.

Figuur 3.1: Uitsnede archeologische beleidskaart

Op basis van deze kaart geldt ten opzichte van archeologie het volgende voor het plangebied.

De beleidskaart laat zien dat een groot deel van het plangebied reeds verstoord c.q. onderzocht is, weergegeven als “vrijgave”. Bij deze aanduiding is geen onderzoek nodig.

Alles overziend zal een archeologisch bodemonderzoek voor dit project niet nodig zijn.

4.2

Bodem

Er dient aangegeven te worden wat de kwaliteit van de bodem ter plaatse van het plangebied is. Tevens dient, op basis van de Mor (Ministeriële regeling omgevingsrecht), bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen een rapportage van een recent uitgevoerd verkennend bodemonderzoek toegevoegd te worden. Voor verkennend bodemonderzoek op een locatie wordt de norm NEN 5740 gehanteerd (onderzoeksstrategie voor verkennend bodemonderzoek).

De bodemonderzoeksplicht geldt alleen voor bouwwerken waarvoor:

- een reguliere omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen is vereist;
- waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend (1,5 of meer uren per dag) mensen kunnen verblijven;
- die de grond raken;
- waarvan het bestaande gebruik wijzigt (interne verbouwing van niet-verblijfsruimte naar verblijfsruimte);
- die niet naar aard en omvang gelijk zijn aan een bouwwerk genoemd in het Besluit bouwwerken;
- waarvan geen reeds bruikbare recente onderzoeksresultaten aanwezig zijn;
- die geen tijdelijk bouwwerk betreffen waarbij uit het vooronderzoek blijkt dat de locatie onverdacht is.

Volgens het Activiteitenbesluit artikel 2.11 moet bij elke activiteit binnen een inrichting die als bodembedreigend wordt beschouwd, de kwaliteit van de bodem worden onderzocht. Deze verplichting tot het uitvoeren van bodemonderzoek geldt alleen bij:

- oprichting (lid 1)
- verandering (lid 2) of beëindiging (lid 3) van de inrichting of de IPPC-installatie
- na beëindiging van het opslaan van vloeibare brandstof

Er is geen sprake van een dergelijk bouwwerk (verblijfsruimte) waarin nagenoeg voortdurend mensen verblijven. Tevens voorziet het project niet in een dergelijke inrichting met bodembedreigende activiteiten waardoor er geen verkennend bodemonderzoek nodig is.

Initiatiefnemer voert voor het uitvoeren van de werkzaamheden wel een zogeheten 0-situatie uit. Dit onderzoek is vanuit een goede ruimtelijke ordening niet relevant.

4.3

Ecologie

De Wet natuurbescherming (Wnb) is in werking getreden op 1 januari 2017. Deze wet vervangt de volgende drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming), de Flora- en faunawet (soortenbescherming) en de Boswet (houtopstanden). De provincie is bij de Wnb het bevoegd gezag voor de toetsing van werkzaamheden en handelingen bij Natura 2000-gebieden en dier- en plantensoorten. Het Rijk blijft bevoegd gezag bij ruimtelijke ingrepen met grote nationale belangen. Voor gemeenten geldt dat zij het bevoegd gezag zijn voor omgevingsvergunningen.

In het bestemmingsplan dient rekening te worden gehouden met Europese en nationale wetgeving en beleid ten aanzien van de natuurbescherming. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming.

Gebiedsbescherming

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen voor soorten en vegetatietypen opgesteld.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) - voorheen Ecologische Hoofdstructuur - is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Ten aanzien van ontwikkelingen binnen het NNN geldt het 'nee, tenzij-principe'. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor de provincie Groningen uitgewerkt in de Provinciale Omgevingsverordening.

Soortenbescherming

Het uitgangspunt van de Wnb is dat er geen (opzettelijke) schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. De soortenbescherming binnen de Wnb is daarbij opgedeeld in drie beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Bij beoordeling van de toelaatbaarheid van bouwwerken en/of andere activiteiten moet rekening worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van te beschermen dier- en plantensoorten.

Er dient een ontheffing op grond van artikel 3.3, 3.8 en/of 3.10 Wnb te worden aangevraagd voor een (bouw)werkzaamheid of activiteit indien het volgende van toepassing is:

- uit gegevens of onderzoek blijkt dat er sprake is van verstoring of doden van (een) beschermde soort(en);
- het bouwwerk en/of de activiteit veroorzaakt beschadiging of vernieling van voortplanting- of rustplaatsen van dieren, dan wel ontworteling of vernieling van plantensoorten;
- er kan geen gebruik gemaakt worden van een vrijstelling op grond van de Wet natuurbescherming;
- er kan niet gewerkt worden volgens een goedgekeurde gedragscode.

4.3.1

Natuurwaarden in het terrein

Er is een ecologisch onderzoek uitgevoerd door Koeman en Bijkerk BV, rapport 2017-119. Dat rapport gaat in op de gebiedsbescherming zoals Natura 200-gebieden en Natuurnetwerk Nederland. Ook is een veldonderzoek naar soortbescherming uitgevoerd.

Gebiedsbescherming

In de directe nabijheid van het plangebied (figuur 4.1) bevinden zich natuurgebieden (zoals Natura-2000 en Wetlands). In figuur 4.2 bevinden zich nabij het plangebied onderdelen van het NNN-natuurgebieden.

Natura 2000-gebieden

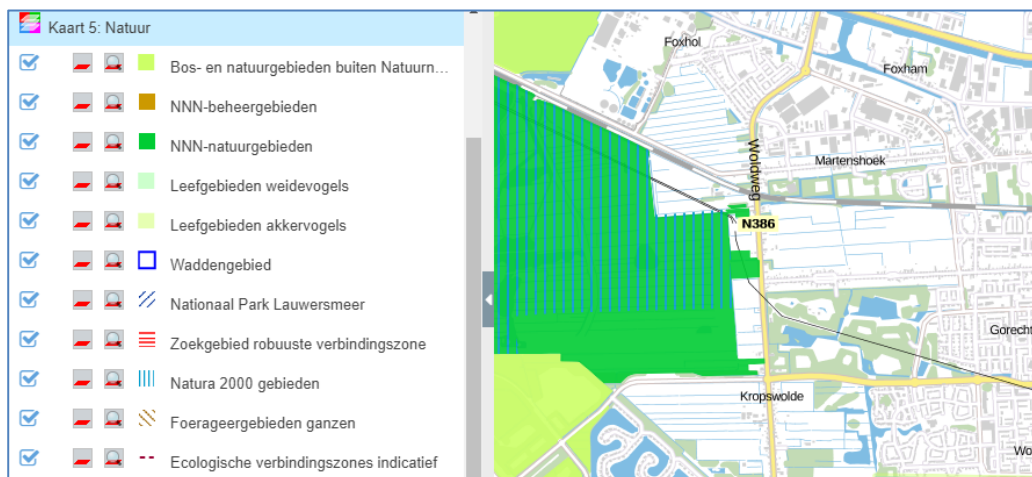
Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich wel wettelijk beschermde gebieden waarop de ingreep een negatief effect zou kunnen hebben. Het meest nabijgelegen wettelijk beschermde gebied, het Natura 2000-gebied Zuidlaardermeer bevindt zich op een afstand van 230 m van het plangebied. De effecten van het plaatsen van zonnepanelen op de beschermde natuurwaarden worden als nihil ingeschat.

Figuur 4.1: Uitsnede uit de kaartenmachine www.synbios.nl/alterra

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op 80 meter afstand van het Natuurnetwerk Nederland. Directe effecten op het NNN zijn uit te sluiten en het toetsingskader van het NNN is niet van toepassing.

Figuur 4.2: Uitsnede van kaart 5 van de Provinciale Omgevingsverordening waaruit blijkt de NNN-natuurgebieden en Natura 2000-gebieden.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

- Vogels met jaarrond beschermde nesten;
- Overige vogels;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I);
- Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn en waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt;
- Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, maar waarvoor provinciaal wel een vrijstelling geldt.

Voor vogels geldt dat er twee categorieën zijn: de vogels met jaarrond beschermde nesten (o.a. Huismus, Gierzwaluw en Buizerd) en de overige broedvogels. Vogels met jaarrond beschermde nesten hebben een strikte beschermingsstatus binnen de Wet natuurbescherming. Van overige broedvogels zijn hun nesten alleen tijdens de broedseizoen beschermd (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest). Voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn zijn in artikel 3.5 verboden vastgelegd (o.a. verboden om dieren te doden en voortplantings- of rustplaatsen te vernielen) en geldt een strikte beschermingsstatus. Soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, kunnen ingedeeld worden in twee categorieën. Provincies mogen besluiten om bepaalde soorten vrij te stellen van bescherming in het kader van ruimtelijke ingrepen, beheer en onderhoud. In de meeste provincies geldt - onder andere voor ruimtelijke ontwikkelingen - een vrijstelling voor een selectie van zoogdieren en amfibieën. Voor de overige soorten gelden vergelijkbare verboden (zie artikel 3.10) als voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en geldt eveneens een strikte beschermingsstatus.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een uitgebreide rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

Veldonderzoek

Er is een veldbezoek op 31 oktober 2017 uitgevoerd. Voor een beschrijving van dat onderzoek en waargenomen soorten wordt verwezen naar bijlage 3, ecologisch onderzoek van Koeman en Bijkerk BV, rapport 2017-119.

Conclusie

Bij uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van broedvogels. Indien de werkzaamheden met inachtneming van de in de rapportage 20107-119 (hoofdstuk 4) genoemde maatregelen worden uitgevoerd wordt overtreding van verbodsbepalingen voorkomen en is een ontheffing van de Wet natuurbescherming niet nodig.

Indien niet aan genoemde maatregelen kan worden voldaan dient wel ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

Het plangebied heeft geen betekenis voor overige beschermde soorten. Wel blijft voor alle soorten de algemene zorgplicht gelden. Bij verstoring van dieren tijdens de werkzaamheden moeten deze daarom de gelegenheid krijgen te vluchten naar een nieuwe leefomgeving.

4.1 Fysieke veiligheid

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen richt zich primair op inrichtingen zoals bedoeld in de Wet milieubeheer.

Een zonnepark wordt niet aangemerkt als een risico veroorzakende inrichting. Daarnaast valt een zonnepark ook niet aan te merken als een (beperkt) kwetsbaar object, zodat niet beoordeeld hoeft te worden of er in de nabijheid van het plangebied Bevi-inrichtingen (of andere onderdelen van externe veiligheid) zijn die van invloed zijn/kunnen zijn op de plannen.

Zorgvuldigheidshalve is er wel beoordeeld of er in de nabijheid van het plangebied nog (hogedruk)gasleiding of andere vanuit het Bevi relevante inrichtingen aanwezig zijn. Onderstaand een weergave hiervan van de risicokaart Groningen.

Figuur 3.4: Uitsnede risicokaart Groningen ter hoogte van het plangebied

4.1.1.1 Bevi-inrichtingen binnen het plangebied

Binnen het plangebied zelf bevinden zich geen Bevi-inrichtingen.

4.1.1.2 Bevi-inrichtingen buiten het plangebied

Op ca. 330 meter ten noorden van het plangebied zijn 2 inrichtingen met “gevaarlijke stoffen” gevestigd. Deze zijn niet van invloed.

4.1.1.3 *Buisleidingen*

Binnen en nabij het plangebied zijn geen (transport) buisleidingen gelegen die van invloed zijn op voorliggend planontwikkeling.

4.1.1.4 *Route gevaarlijke stoffen*

De spoorverbinding aan de noordzijde van het plangebied is aangemerkt als Basisnet Spoor. Het betreft een traject ten behoeve van een transport van gevaarlijke stoffen.

4.1.1.5 *Hoogspanningsleidingen*

In en nabij het plangebied bevinden zich geen hoogspanningsleidingen die invloed hebben op voorliggend planontwikkeling.

4.1.1.6 *Conclusie*

In directe nabijheid van het plangebied zijn 2 inrichtingen en een Basisnet Spoor gelegen. Aangezien een zonnepark geen (beperkt) kwetsbaar object betreft is deze inrichtingen niet van invloed op voorliggend planontwikkeling. Nader onderzoek naar externe veiligheid is niet nodig.

4.2 **Geluid**

Van 'buiten' naar 'binnen'

Het gewenste plan voorziet in de realisatie van een zonnepark ter grootte van circa 26 hectare. Een zonnepark is op basis van de Wet geluidhinder niet aan te merken als een geluidgevoelig object, zodat een nadere berekening ten aanzien van geluid van buiten de inrichting naar de inrichting toe niet noodzakelijk is.

Van 'binnen' naar 'buiten'

De opgewekte stroom van de zonnepanelen wordt getransporteerd naar inverter-stations of omvormers. Dergelijke inverters maken bij piekvermogen geluid. Om het geluid van de Inverters verder te dempen worden deze inverters in betonnen prefab inverter stations geplaatst. Deze gebouwtjes zijn zodanig ontworpen dat het geluid zodanig gedempt wordt dat de geluidsproductie buiten deze inverter-stations binnen de wettelijke normen zal blijven.

Daarnaast bevindt het zonnepark zich binnen diverse geluidszones (zie paragraaf 1.2) van de belangrijke spoorverbinding tussen de stad Groningen en het oostelijke deel van de provincie Groningen maar ook nabijgelegen industrie en doorgaande wegen. Eventueel geluid van een inverter-station zal opgaan in het continue aanwezige achtergrond- en omgevingsgeluid.

De opstelling van de zonnepanelen op tafels is zodanig dat de 'open' zijde gericht is naar de naastgelegen spoorverbinding (gelegen ten noorden van het plangebied). Hierdoor is geen sprake van "wegkaatsen" van het railverkeerslawaai via de zonnepanelen (hard oppervlakte).

Conclusie

Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de planontwikkeling.

4.3 Verkeer en vervoer

Het project voorziet in het realiseren van een zonnepark. De locatie is niet openbaar toegankelijk. In de gebruiksfase wordt het zonnepark incidenteel bezocht in het kader van beheer en onderhoud. Er is geen sprake van significatie verkeersaantrekkende werking.

4.4 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Projecten die 'niet in betekende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer getoetst te worden aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. In de AMvB-nibm zijn de criteria vastgelegd om te kunnen beoordelen of voor een project sprake is van nibm. Met de inwerkingtreding van de NSL op 1 augustus 2009 geldt de volgende bovengrens om als NIBM-project te worden aangemerkt: de bouw van 1500 woningen aan één ontsluitingsweg.

Het plan biedt de mogelijkheid tot het realiseren van een zonnepark van 26 hectare groot maar leidt niet (behoudens de bouwfase) niet tot een toename van het aantal verkeersbewegingen vergelijkbaar met de bouw van 1500 woningen aan één ontsluitingsweg.

In paragraaf 4.3 is aspect Verkeer en vervoer beschreven. De niet verkeersaantrekkende werking van het project is vertaald in onderstaande nibm-tool dat een weergave van een worst-case berekening geeft. Opgemerkt wordt dat de aanname van 1 voertuigbeweging per dag, elke week, aan de hoge kant is.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit		
Jaar van planrealisatie		2018
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		1
Aandeel vrachtverkeer		0,1%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,00
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,00
Grens voor "Niet In Betekende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekende mate;		
geen nader onderzoek nodig		

Uit de nibm-tool blijkt dat de bijdrage van het extra verkeer (als gevolg van dit project) niet in betekende mate is. Er is geen sprake van significatie verkeersaantrekkende werking. Vermindering van het luchtkwaliteit is niet aan de orde en vormt geen belemmering voor het project.

4.5

Water

Bij elke ruimtelijke ontwikkeling is het verplicht het plan te toetsen op het aspect water. Hiervoor is op 1 februari 2018 de watertoets uitgevoerd. Los van de watertoets is het waterschap Hunze en Aa's vroegtijdig betrokken in het proces en heeft zij mee kunnen denken, informeren en adviseren, zodat de waterhuishoudkundige waterschapsbelang in het project zijn opgenomen.

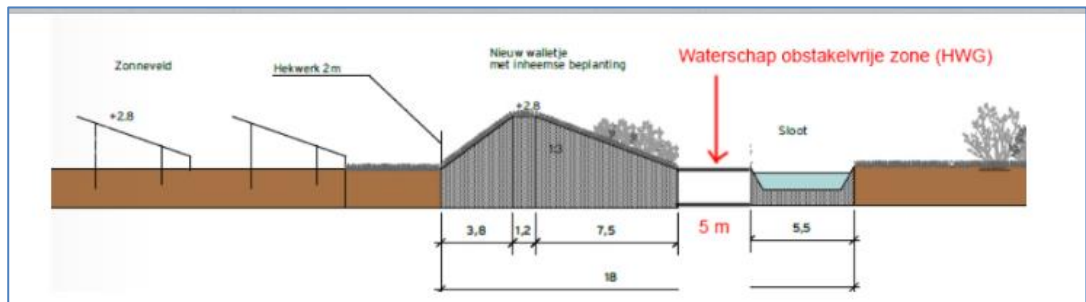
De volgende aspecten op het gebied van water is van belang in dit project. In het plangebied neemt de verhard oppervlakte met ca. 430 m² toe, omdat er verspreid over de locatie 12 a 14 inverter-stations worden geplaatst, elke met een afmeting van 12,2 x 2,5 meter. Als verharding in het plangebied wordt een soort van gravel, niet zijde verharding, toegepast, waardoor de infiltratie van hemelwater mogelijk is.

De zonnepanelen liggen op een onderconstructie. Tussen de zonnepanelen is ruimte aanwezig. Het hemelwater wat op de zonnepanelen valt, loopt tussen de zonnepanelen door naar beneden. De grond onder de zonnepanelen doet mee aan het infiltreren van het hemelwater in de bodem. Daarom worden de zonnepanelen niet beschouwd als verhard oppervlak.

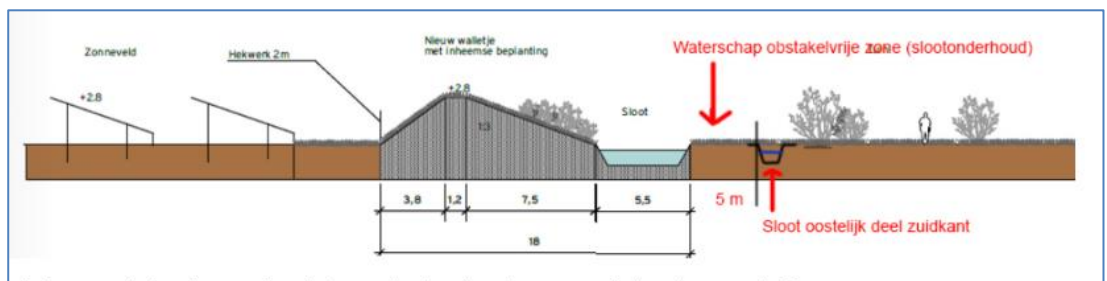
Initiatiefnemer heeft een vooroverleg gehad met het Waterschap Hunze en Aa's. Het waterschap heeft een aantal aandachtspunten.

De schouwsloten mogen worden gedempt, maar moeten wel worden gecompenseerd. Er is berekend hoeveel waterberging er moet worden gecompenseerd. Compensatie kan plaatsvinden door het verbreden van watergangen (niet verdiepen).

Ook dient een 5 meter obstakelvrije zone langs de hoofdwaterwatergangen worden aangelegd, op eigen terrein. Deze watergangen worden door het Waterschap onderhouden. De hoofdwatergangen lopen deels in de noord-, zuid- en westkant van het perceel. Dat betekent dat de wal op deze plekken 5 meter wordt opgeschoven.

In het oostelijk deel van de zuidrand loopt er een sloot. De sloot vormt de erfscheiding tussen het plangebied en van de bewoners. Om afzonderlijke gesprekken en privaatrechtelijke overeenkomst te sluiten met bewoners heeft initiatiefnemer aangegeven om een 5 meter obstakelvrije zone te creëren tussen sloot en de watergang.

Bovenstaande aandachtspunten worden in planvoornemen en landschappelijke inrichtingstekening meegenomen. De waterparagraaf (watertoets) is in bijlage 4 weergegeven.

In het vooroverleg is de Waterschap Hunze en Aa's gevraagd om een reactie. Zie hieronder de reactie:

- Het via de digitale watertoets aangegeven plangebied is in het kader van de watervergunning besproken met de initiatiefnemer.
- Duidelijk is dat door het zonnepark en langs het zonnepark hoofdwatergangen van het waterschap liggen. De randvoorwaarden waaraan deze dienen te voldoen zijn besproken en worden in het plan verwerkt.
- Op hoofdlijnen is aangegeven waaraan het zonnepark dient te voldoen in relatie tot eventuele aansluitingen op het watersysteem:
 - De zonnepanelen kunnen vrij afwateren op de onderliggende bodem en het afstromende hemelwater kan in de bodem infiltreren.
 - Geen voorzieningen voor opvang of afvoeren van hemelwater komen direct op het watersysteem (hoofdwatergangen, schouwsloten of sloten) en worden vertraagd afgevoerd via een bodempassage.
 - Hekwerken en/of hagen komen niet binnen 5 meter uit de boven insteek van een hoofdwatergang. Voor haaks bochten in de watergang geldt een ruimte van 7 m.
- Voor aanpassingen in of aansluiting van afvoer hemelwater op het watersysteem (dammen, duikers, dempingen), wordt een vergunning in het kader van de Keur aangevraagd of het wordt conform de Algemene Regels gerealiseerd.
- Verder heeft het waterschap ruimtelijk gezien geen opmerkingen.

4.6

Milieuhinder

Een zonnepark wordt niet genoemd in de VNG-Reeks 'Bedrijven en milieuzonering' en levert naar verwachting geen hinder op voor omwonenden.

Er zijn gemeenten die stellen dat zonneparken vergeleken zou kunnen worden met een elektriciteitsdistributiebedrijf van in dit geval < 10 MVA, omdat bij zonneparken ook omvormers en een 'collecting station' worden geplaatst. In dit geval zijn dat hier de inverter-stations.

Op grond hiervan zou een dergelijke activiteit vallen in de milieucategorie 2 en geldt een richtafstand voor geluid van 30 meter. De afstand tot de dichtstbijzijnde woning is echter groter. Er is geen hinder te verwachten.

Reflectie

Op voorhand kan nog verwacht worden dat het aspect 'weerkaatsing' of 'reflectie' vragen oproept. In de VNG-reeks 'Bedrijven en Milieuzonering' komt het aspect niet als zodanig aan de orde. Over het aspect 'weerkaatsing' en 'reflectie' kan het volgende worden gesteld op basis van andere parken.

Het is de bedoeling dat de zonnecollectoren in rijen opgesteld worden, met het paneel gericht op de zon. Aan de zuidzijde van het perceel bevinden zich geen woningen van derden, zodat woningen geen last ondervinden van een eventuele reflectie. Het gebied kenmerkt zich verder ook nog eens doordat rondom het gebied een groensingel aanwezig is. Hierdoor zijn de panelen vanaf straatzijde of omgeving niet of nauwelijks zichtbaar.

Ook wordt tegenwoordig gebruik gemaakt van hoogwaardige panelen die voorzien zijn van anti-reflectieglas. Dit heeft als voordeel dat de opgevangen energie zoveel mogelijk geabsorbeerd wordt en zodoende een hoog rendement oplevert, daarnaast wordt eventuele reflectie van licht verminderd. Ook vanuit het aspect reflectie/lichthinder is er geen hinder te verwachten.

Echter er is geen sprake van lichtreflectie op het verkeer. Bij diffuus licht (op een licht bewolkte dag) zal er geen sprake zijn van reflectie. De bedoeling van zonnepanelen is immers om zoveel mogelijk zonlicht op te vangen.

Bezonning

Op 21 juli staat de zon op zijn hoogst en heeft een instralingshoek van $61,2^\circ$. Ten aanzien van reflectie geldt voor gladde oppervlaktes, zoals zonnepanelen, dat de hoek van inval gelijk is aan de hoek van uitval. De panelen worden geplaatst onder een hoek van 15° . Omdat de panelen op het zuiden zijn gericht en de zon nooit vanuit het noorden zal in vallen zal de reflectie nooit naar beneden zijn gericht. De hoek van inval op het paneel $61,2^\circ - 15^\circ = 46,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De hoek van uitval is dan ook $46,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De reflectie is altijd omhoog gericht.

Het aspect verkeersveiligheid / reflectie vormt geen belemmering voor de ontwikkeling van het zonnepark.

4.7

M.e.r.-beoordeling

De milieueffectrapportage is een hulpmiddel om bij diverse procedures het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. De m.e.r.-procedure is gekoppeld aan de 'moederprocedure'. Dit is de procedure op grond waarvan de besluitvorming plaatsvindt, bijvoorbeeld de bestemmingsplanprocedure, of een milieuvergunningsprocedure.

In bijlage D 22.1 staat genoemd dat een m.e.r.-beoordeling moet plaatsvinden in gevallen waarin er sprake is van de oprichting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een elektriciteitscentrale met een vermogen van 200 megawatt (thermisch) of meer.

In voorliggend project is geen sprake van een dergelijke grootschalige ontwikkeling qua megawatt en is er geen sprake van een M.E.R.-plicht.

Op 1 april 2011 is het Besluit milieueffectrapportage gewijzigd door het 'Besluit reparatie en modernisering milieueffectrapportage' en is bepaald dat de grenswaarden voor een m.e.r.-beoordelingsplicht indicatief zijn. Het bevoegd gezag moet bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, nagaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling (85/337/EEG). In het kader hiervan is een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd.

In het kader van de wijziging van het Besluit m.e.r. is een handreiking opgesteld over de vraag hoe moet worden vastgesteld of een activiteit met een omvang onder de drempelwaarde toch belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. In de handreiking is opgenomen dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst en die een omvang hebben die beneden de drempelwaarden ligt, een toets moet worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten.

Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gebruikt. Uit deze toets kunnen twee conclusies volgen:

1. belangrijke nadelige milieueffecten zijn uitgesloten of;
2. belangrijke nadelige milieueffecten zijn niet uitgesloten.

In het eerste geval is de activiteit niet m.e.r.-(beoordelings)plichtig, in het andere geval dient een m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd en de bijbehorende procedure te worden gevolgd. De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling.

Het plan maakt de realisatie van een zonnepark met als doel het opwekken van (duurzame) energie mogelijk. In onderdeel D 22.1 van het Besluit m.e.r. is daarvoor als grenswaarde een opgewekt vermogen van een elektriciteitscentrale van 200 megawatt opgenomen.

In dit project betreft het een zonnepark dat minder dan 200 megawatt per jaar opwekt en ook qua 'uiterlijke verschijningsvorm' niet gelijk is te stellen aan een elektriciteitscentrale.

Het project is dusdanig dat het ruimschoots onder de drempelwaarden voor ontwikkelingen blijft, zoals die zijn opgenomen op de D-lijst van het Besluit m.e.r. Uit de verrichte milieuonderzoeken, zoals verwoord in dit hoofdstuk, blijkt voorts dat het planvoornemen geen significant effecten op de omgeving heeft. Gezien de afwezigheid van die effecten is een m.e.r.-beoordeling dan ook niet nodig.

4.7.1

M.e.r.-aanmeldnotitie

Op 7 juli 2017 is een wetswijziging van het Besluit milieueffectrapportage inwerking getreden. Eén van de belangrijkste gevolgen van deze wetswijziging is dat vanaf 16 mei 2017 een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden aangevraagd door middel van een aanmeldnotitie.

Dit is een extra stap in de procedure voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling. Het nut van deze notitie is dat al in een vroeg stadium beoordeeld wordt of de activiteit belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. De beslissing van het bevoegd gezag of een milieueffectrapportage moet worden opgesteld, vindt plaats op basis van deze notitie.

Deze aanmeldnotitie is vormvrij, maar heeft wel een aantal inhoudelijke voorwaarden. De aanmeldnotitie moet in ieder geval informatie bevatten over de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten van de activiteit. Binnen zes weken nadat de initiatiefnemer deze informatie heeft verstrekt, moet het bevoegd gezag beslissen of een milieueffectrapportage moet worden opgesteld.

Voor dit project is een M.e.r.-aanmeldnotitie opgesteld en ingediend bij de gemeente Midden-Groningen. Namens de gemeente heeft de Omgevingsdienst Groningen de aanmeldnotitie beoordeeld. Zij komen tot de volgende beoordeling:

Een zonnepark of zonne-energie als zodanige activiteit komt niet voor op de D-lijst. Categorieën waar zonneparken mogelijk onder zouden kunnen vallen zijn:

- D9: Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan
- D22.1: De oprichting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water.

D9

En zonnepark, mits het park geen onderdeel uitmaakt van een groter landinrichtingsproject, valt niet onder categorie D9.

Voor een landinrichtingsproject (project m.e.r.) geldt de vormvrije m.e.r. beoordeling niet als de drempelwaarde niet gehaald wordt.

Dit geldt alleen voor een besluit m.e.r..

D22.1.

Volgens de beschrijving gaat het om installaties voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water. Een zonnepark produceert alleen elektriciteit en voldoet daarmee aan deze categorie.

Uit bovenstaande valt te concluderen dat een vormvrije m.e.r. beoordeling niet nodig is voor een vergunningaanvraag van een zonnepark, dat geen deel uitmaakt van een groter landinrichtingsproject.

5 Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

Alle kosten die gepaard gaan met de uitvoering van de plannen (waaronder begrepen de legeskosten van de gemeente) zullen door de initiatiefnemer worden gedragen. Het plan is derhalve economisch uitvoerbaar.

Planschade

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) geeft in artikel 6.1 aan dat een belanghebbende onder bepaalde voorwaarden en beperkingen recht kan doen gelden op een tegemoetkoming in de schade als gevolg van de bepalingen van een bestemmingsplan, bijvoorbeeld een planwijziging, of een besluit omtrent een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Eventuele planschade als gevolg van dit project zal voor rekening van de initiatiefnemer zijn. Hiervoor zal de gemeente Midden Groningen met de initiatiefnemer een planschadeovereenkomst worden gesloten.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Initiatiefnemers hebben in samenwerking met de gemeente Midden-Groningen meerdere inloop- en denktankbijeenkomsten georganiseerd. Bewoners en andere betrokkenen zijn op meerdere momenten geïnformeerd en hebben mee kunnen denken. Adviezen en verbeterpunten zijn verwerkt in de planvorming van dit project. Hieronder een samenvatting van de bijeenkomst. Voor uitgebreidere informatie wordt naar bijlage 5 verwezen.

Inloopbijeenkomst 16 oktober 2017

Op 16 oktober 2017 is er een (eerste) inloopbijeenkomst georganiseerd. Hierbij zijn ongeveer 150 mensen aanwezig geweest. Tijdens deze bijeenkomst zijn omwonende voor het eerst geïnformeerd over het project. Naast kennismaking met het project zijn reacties van de aanwezig als 'huiswerk' ontvangen.

Denktank 12 december 2017

Tijdens de eerste inloopbijeenkomst heeft een aantal mensen zich opgegeven voor deelname aan een denktank. Tijdens de denktankbijeenkomsten is de landschappelijke inpassing van de zuid-, oost-, west-, en noordrand van het zonnepark verder uitgewerkt. Onder begeleiding van twee architecten van MD Landschapsarchitecten zijn wensen in kaart gebracht en verder uitgewerkt in het plan. Ook een adviseur ruimtelijke ordening van de gemeente was hierbij aanwezig.

Inloopbijeenkomst 13 februari 2018

De landschapsarchitecten hebben de ideeën uit de inloopbijeenkomst en de uitkomsten van de denktankbijeenkomsten verwerkt in een aangepast ontwerp van het zonnepark. De aangepaste plannen voor Zonnepark Molenwaard worden op 13 februari 2018 gepresenteerd. Na deze avond zal het definitieve ontwerp van het zonnepark worden gemaakt. Dat ontwerp is nader uitgewerkt ten behoeve van de omgevingsvergunning.

Projectgegevens

Project : Realisatie zonnepark Molenwaard
Projectnummer : RB 30.055
Versie : Definitief
Datum : Mei 2018

Opdrachtgever

Solarfields Nederland BV
Leonard Springerlaan 19
9727 KB Groningen

RooBeek Advies

Nautilusstraat 7b
7821 AG Emmen
www.roobeek-advies.nl